

Bruselj, 16. november 2023
(OR. en)

15074/23

Medinstitucionalna zadeva:
2023/0418(COD)

VISA 222
COWEB 131
COMIX 512
CODEC 2060

PREDLOG

Pošiljatelj:	za generalno sekretarko Evropske komisije: direktorica Martine DEPREZ
Datum prejema:	16. november 2023
Prejemnik:	Thérèse BLANCHET, generalna sekretarka Sveta Evropske unije
Št. dok. Kom.:	COM(2023) 733 final
Zadeva:	Predlog - UREDBA EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA o spremembi Uredbe (EU) 2018/1806 glede imetnikov srbskih potnih listov, ki jih izda srbski usklajevalni urad (Koordinaciona uprava)

Delegacije prejmejo priloženi dokument COM(2023) 733 final.

Priloga: COM(2023) 733 final

EVROPSKA
KOMISIJA

Bruselj, 16.11.2023
COM(2023) 733 final

2023/0418 (COD)

Predlog

UREDBA EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

**o spremembi Uredbe (EU) 2018/1806 glede imetnikov srbskih potnih listov, ki jih izda
srbski usklajevalni urad (Koordinaciona uprava)**

OBRAZLOŽITVENI MEMORANDUM

1. OZADJE PREDLOGA

• Razlogi za predlog in njegovi cilji

Z Uredbo Sveta (ES) št. 1244/2009 z dne 30. novembra 2009¹ je bila spremenjena Uredba (ES) št. 539/2001 o seznamu tretjih držav, katerih državljani morajo pri prehodu zunanjih meja imeti vizume, in držav, katerih državljani so oproščeni te zahteve². Pri spremembi je šlo za prenos Nekdanje jugoslovanske republike Makedonije (zdaj Severna Makedonija), Črne gore in Srbije iz Priloge I (države, katerih državljani morajo imeti vizum) v Prilogo II (države, katerih državljani so za bivanja, ki ne presegajo 90 dni v katerem koli 180-dnevnem obdobju, oproščeni te vizumske obveznosti) k Uredbi (ES) št. 539/2001. Izvzetje iz vizumske obveznosti se je uporabljalo (in se še vedno uporablja) le za imetnike biometričnih potnih listov.

Zaradi takratnih pomislekov glede tveganj nedovoljenih migracij s Kosova* in dejstva, da s Kosovom takrat ni potekal dialog o liberalizaciji vizumskega režima, je bila ena kategorija imetnikov srbskih potnih listov izključena iz izvzetja iz vizumske obveznosti, in sicer imetniki potnih listov, ki jih je izdal srbski usklajevalni urad v Beogradu. Ta urad obravnava vse vloge za izdajo potnih listov, ki jih vložijo kosovski Srbi, ki živijo na Kosovu ali v diaspori zunaj Kosova.

Srbski usklajevalni urad je bil ustanovljen med dialogom o liberalizaciji vizumskega režima s Srbijo. Cilj je bil nadomestiti sedem regionalnih policijskih uprav, razpršenih po srbskem ozemlju, ki so bile do takrat pristojne za izdajanje potnih listov kosovskim Srbom. Potni listi, ki jih izdaja srbski usklajevalni urad, so biometrični in jih imetniki od ustanovitve tega urada uporabljajo kot potne listine za potovanje v EU.

Leta 2009 je bilo Kosovo vključeno v 2. del Priloge I k Uredbi (ES) št. 539/2001, kar pomeni, da morajo imetniki potnih listov, ki jih je izdalo Kosovo, pri prehodu zunanjih meja držav članic imeti vizum. Od takrat se je položaj spremenil. Komisija je 19. januarja 2012 začela dialog s Kosovom o liberalizaciji vizumskega režima. 14. junija 2012 je Kosovu predstavila časovni načrt, v katerem so bili opredeljeni vsa zakonodaja in drugi ukrepi, ki jih je Kosovo moralo sprejeti in izvajati, da bi se približalo liberalizaciji vizumskega režima. Ta dialog je bil uspešno zaključen, zato je Komisija 4. maja 2016 predstavila predlog³ za prenos Kosova v Prilogo II k Uredbi (ES) št. 539/2001.

Ta predlog je bil končno dogovorjen in sprejet 19. aprila 2023. Z Uredbo (EU) 2023/850⁴ je bila spremenjena Uredba (EU) 2018/1806⁵ (ki je medtem nadomestila Uredbo (ES) št.

¹ Uredba Sveta (ES) št. 1244/2009 z dne 30. novembra 2009 o spremembi Uredbe (ES) št. 539/2001 o seznamu tretjih držav, katerih državljani morajo pri prehodu zunanjih meja imeti vizume, in držav, katerih državljani so oproščeni te zahteve (UL L 336, 18.12.2009, str. 1).

² Uredba Sveta (ES) št. 539/2001 z dne 15. marca 2001 o seznamu tretjih držav, katerih državljani morajo pri prehodu zunanjih meja imeti vizume, in držav, katerih državljani so oproščeni te zahteve (UL L 81, 21.3.2001, str. 1).

* *To poimenovanje ne posega v stališča o statusu ter je v skladu z RVSN 1244/1999 in mnenjem Meddržavnega sodišča o razglasitvi neodvisnosti Kosova.*

³ COM(2016) 0277 final.

⁴ Uredba (EU) 2023/850 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 19. aprila 2023 o spremembi Uredbe (EU) 2018/1806 o seznamu tretjih držav, katerih državljani morajo pri prehodu zunanjih meja imeti vizume, in držav, katerih državljani so izvzeti iz te obveznosti (Kosovo (To poimenovanje ne posega

539/2001), tako da je bilo Kosovo iz 2. dela Priloge I preneseno v 4. del Priloge II k navedeni uredbi. Kot pri vseh predhodnih uspešno zaključenih dialogih o liberalizaciji vizumskega režima je bilo odločeno, da bi morale izvzetje iz vizumske obveznosti veljati le za imetnike biometričnih potnih listov. Odločeno je bilo tudi, da se to izvzetje ne bi smelo uporabljati pred datumom začetka delovanja Evropskega sistema za potovalne informacije in odobritve (ETIAS), vzpostavljenega z Uredbo (EU) 2018/1240 Evropskega parlamenta in Sveta⁶, ali pred 1. januarjem 2024, kar nastopi prej. Ker ETIAS ne bo začel delovati pred 1. januarjem 2024, se bo izvzetje iz vizumske obveznosti za imetnike kosovskih potnih listov začelo uporabljati 1. januarja 2024.

Po sprejetju Uredbe (EU) 2023/850 bi imetniki srbskih potnih listov, ki jih je izdal srbski usklajevalni urad, ostali edini državljani v regiji Zahodnega Balkana, ki bi za kratkoročna bivanja v EU morali imeti vizum.

Glede na začetek veljavnosti izvzetja iz vizumske obveznosti za imetnike kosovskih potnih listov Komisija meni, da ni več razlogov za izključitev imetnikov srbskih potnih listov, ki jih je izdal srbski usklajevalni urad, iz izvzetja iz vizumske obveznosti in da bi morali biti vsi državljani v regiji Zahodnega Balkana pri vstopu na schengensko območje oproščeni vizumske obveznosti. Zato Komisija predlaga, da se Uredba (EU) 2018/1806 spremeni tako, da bodo imetniki srbskih potnih listov, ki jih je izdal srbski usklajevalni urad, oproščeni vizumske obveznosti pri prehodu zunanjih meja držav članic za bivanja, ki ne presegajo 90 dni v katerem koli 180-dnevnem obdobju.

- **Skladnost z veljavnimi predpisi s področja zadevne politike**

Uredba Sveta (EU) št. 2018/1806 navaja tretje države, katerih državljani morajo pri prehodu zunanjih meja držav članic imeti vizume, in države, katerih državljani so izvzeti iz te obveznosti. Uredbo uporabljajo vse države članice razen Irske. Uporabljajo jo tudi Islandija, Lihtenštajn, Norveška in Švica. Uredba je del skupne vizumske politike EU za kratkoročna bivanja, ki ne presegajo 90 dni v katerem koli 180-dnevnem obdobju.

Od začetka prvih dialogov o liberalizaciji vizumskega režima leta 2008 je bil splošni cilj, da se celotni regiji Zahodnega Balkana omogoči brezvizumski dostop do schengenskega območja. Vizumske obveznosti za Črno goro, Severno Makedonijo in Srbijo so bile odpravljene leta 2009, za Albanijo ter Bosno in Hercegovino leta 2010 in za Kosovo leta 2023. V tem smislu bi se z odpravo izključitve iz izvzetja iz vizumske obveznosti za imetnike srbskih potnih listov, ki jih je izdal srbski usklajevalni urad, zagotovil enak vizumski režim za celotno regijo Zahodnega Balkana.

- **Skladnost z drugimi politikami Unije**

Predlagana vključitev imetnikov srbskih potnih listov, ki jih je izdal srbski usklajevalni urad, v izvzetje iz vizumske obveznosti za Srbijo je v skladu s prizadevanji EU za pospešitev vključevanja regije Zahodnega Balkana v EU.

v stališča o statusu ter je v skladu z RVSZN 1244/1999 in mnenjem Meddržavnega sodišča o razglasitvi neodvisnosti Kosova.) (UL L 110, 25.4.2023, str. 1).

⁵ Uredba (EU) 2018/1806 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. novembra 2018 o seznamu tretjih držav, katerih državljani morajo pri prehodu zunanjih meja imeti vizume, in držav, katerih državljani so izvzeti iz te obveznosti (UL L 303, 28.11.2018, str. 39).

⁶ Uredba (EU) 2018/1240 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. septembra 2018 o vzpostavitvi Evropskega sistema za potovalne informacije in odobritve (ETIAS) ter spremembi uredb (EU) št. 1077/2011, (EU) št. 515/2014, (EU) 2016/399, (EU) 2016/1624 in (EU) 2017/2226 (UL L 236, 19.9.2018, str. 1).

2. PRAVNA PODLAGA, SUBSIDIARNOST IN SORAZMERNOST

- **Pravna podlaga**

Pravna podlaga tega predloga je točka (a) člena 77(2) Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU). Predlagana uredba pomeni razvoj schengenskega pravnega reda.

- **Subsidiarnost, sorazmernost in izbira instrumenta**

Potrebno spremembo Uredbe (EU) 2018/1806 je treba izvesti z uredbo. Države članice cilja politike ne morejo doseči same. Na voljo ni nobenih drugih (nezakonodajnih) možnosti za dosego cilja politike.

3. REZULTATI NAKNADNIH OCEN, POSVETOVANJ Z DELEŽNIKI IN OCEN UČINKA

- **Posvetovanja z deležniki**

O trenutnem položaju izključenosti kosovskih Srbov iz brezvizumskega režima so bile opravljene razprave s Srbijo in Kosovom.

- **Ocena učinka**

Ocena učinka za ta predlog ni bila potrebna.

- **Temeljne pravice**

Predlog nima negativnih posledic za varstvo temeljnih pravic v Evropski uniji.

4. PRORAČUNSKÉ POSLEDICE

Ta predlog nima proračunskih posledic.

5. DRUGI ELEMENTI

- **Načrti za izvedbo ter ureditev spremljanja, ocenjevanja in poročanja**

Spremenjena uredba se bo neposredno uporabljala od datuma začetka veljavnosti, države članice pa jo bodo začele izvajati takoj. Načrt za izvedbo ni potreben.

- **Natančnejša pojasnitev posameznih določb predloga**

Priloga II k Uredbi 2018/1806 se spremeni tako, da se pri omembi Srbije vključijo imetniki srbskih potnih listov, ki jih je izdal srbski usklajevalni urad (v srbsščini: Koordinaciona uprava).

Predlog

UREDBA EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA**o spremembi Uredbe (EU) 2018/1806 glede imetnikov srbskih potnih listov, ki jih izda srbski usklajevalni urad (Koordinaciona uprava)**

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti člena 77(2), točka (a), Pogodbe, ob upoštevanju predloga Evropske komisije, po posredovanju osnutka zakonodajnega akta nacionalnim parlamentom, v skladu z rednim zakonodajnim postopkom, ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Uredba (EU) 2018/1806 Evropskega parlamenta in Sveta⁷ vsebuje seznama tretjih držav, katerih državljani morajo pri prehodu zunanjih meja držav članic imeti vizume, in držav, katerih državljani so izvzeti iz te obveznosti za bivanja, ki ne presegajo 90 dni v katerem koli 180-dnevem obdobju.
- (2) Srbija je bila z Uredbo Sveta (ES) št. 1244/2009⁸ prenesena na seznam držav, katerih državljani so izvzeti iz vizumske obveznosti. Z navedeno uredbo so imetniki srbskih potnih listov, ki jih je izdal srbski usklajevalni urad (v srbsčini: Koordinaciona uprava), izključeni iz izvzetja iz vizumske obveznosti.
- (3) Po sprejetju Uredbe (EU) 2023/850 Evropskega parlamenta in Sveta⁹ o prenosu Kosova v 4. del Priloge II k Uredbi (EU) 2018/1806 bi imetniki srbskih potnih listov, ki jih je izdal srbski usklajevalni urad, ostali edini državljani v regiji Zahodnega Balkana, ki morajo za prehod zunanjih meja držav članic imeti vizum.
- (4) Da se za celotno regijo Zahodnega Balkana zagotovi isti režim, bi bilo treba pri omembi Srbije v Prilogi II k Uredbi (EU) 2018/1806 vključiti imetnike srbskih potnih listov, ki jih je izdal srbski usklajevalni urad.
- (5) Ta uredba za Islandijo in Norveško predstavlja razvoj določb schengenskega pravnega reda v smislu Sporazuma med Svetom Evropske unije in Republiko Islandijo ter Kraljevino Norveško o pridružitvi obeh k izvajanju, uporabi in razvoju schengenskega

⁷ Uredba (EU) 2018/1806 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. novembra 2018 o seznamu tretjih držav, katerih državljani morajo pri prehodu zunanjih meja imeti vizume, in držav, katerih državljani so izvzeti iz te obveznosti (UL L 303, 28.11.2018, str. 39).

⁸ Uredba Sveta (ES) št. 1244/2009 z dne 30. novembra 2009 o spremembi Uredbe (ES) št. 539/2001 o seznamu tretjih držav, katerih državljani morajo pri prehodu zunanjih meja imeti vizume, in držav, katerih državljani so oproščeni te zahteve (UL L 336, 18.12.2009, str. 1).

⁹ Uredba (EU) 2023/850 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 19. aprila 2023 o spremembi Uredbe (EU) 2018/1806 o seznamu tretjih držav, katerih državljani morajo pri prehodu zunanjih meja imeti vizume, in držav, katerih državljani so izvzeti iz te obveznosti (Kosovo (To poimenovanje ne posega v stališča o statusu ter je v skladu z RVSN 1244/1999 in mnenjem Meddržavnega sodišča o razglasitvi neodvisnosti Kosova.)) (UL L 110, 25.4.2023, str. 1).

pravnega reda, ki spadajo na področje iz člena 1, točka B, Sklepa Sveta 1999/437/ES¹⁰.

- (6) Ta uredba za Švico predstavlja razvoj določb schengenskega pravnega reda v smislu Sporazuma med Evropsko unijo, Evropsko skupnostjo in Švicarsko konfederacijo o pridružitvi Švicarske konfederacije k izvajanju, uporabi in razvoju schengenskega pravnega reda¹¹, ki spadajo na področje iz člena 1, točki B in C, Sklepa 1999/437/ES v povezavi s členom 3 Sklepa Sveta 2008/146/ES¹².
- (7) Ta uredba za Lihtenštajn predstavlja razvoj določb schengenskega pravnega reda v smislu Protokola med Evropsko unijo, Evropsko skupnostjo, Švicarsko konfederacijo in Kneževino Lihtenštajn o pristopu Kneževine Lihtenštajn k Sporazumu med Evropsko unijo, Evropsko skupnostjo in Švicarsko konfederacijo o pridružitvi Švicarske konfederacije k izvajanju, uporabi in razvoju schengenskega pravnega reda¹³, ki spadajo na področje iz člena 1, točki B in C, Sklepa 1999/437/ES v povezavi s členom 3 Sklepa Sveta 2011/350/EU¹⁴.
- (8) Ta uredba predstavlja razvoj določb schengenskega pravnega reda, pri katerih Irska v skladu s Sklepom Sveta 2002/192/ES¹⁵ ne sodeluje; Irska torej ne sodeluje pri sprejetju te uredbe, ki zato zanjo ni zavezujoča in se v njej ne uporablja.
- (9) Ta uredba za Ciper ter Bolgarijo in Romunijo predstavlja akt, ki nadgrajuje schengenski pravni red ali je z njim kako drugače povezan v smislu člena 3(1) Akta o pristopu iz leta 2003 oziroma člena 4(1) Akta o pristopu iz leta 2005 –

SPREJELA NASLEDNJO UREDBO:

Člen 1

V 1. delu Priloge II k Uredbi (EU) 2018/1806 se besedilo

„Srbija (razen imetnikov srbskih potnih listov, ki jih izda srbski usklajevalni urad (v srbsščini: Koordinaciona uprava)) (7)“

nadomesti z naslednjim:

„Srbija (vključno z imetniki srbskih potnih listov, ki jih je izdal srbski usklajevalni urad (v srbsščini: Koordinaciona uprava)) (*)“.

¹⁰ Sklep Sveta 1999/437/ES z dne 17. maja 1999 o nekaterih izvedbenih predpisih za uporabo Sporazuma, sklenjenega med Svetom Evropske unije in Republiko Islandijo ter Kraljevino Norveško, v zvezi s pridružitvijo teh dveh držav k izvajanju, uporabi in razvoju schengenskega pravnega reda (UL L 176, 10.7.1999, str. 31).

¹¹ UL L 53, 27.2.2008, str. 52.

¹² Sklep Sveta 2008/146/ES z dne 28. januarja 2008 o sklenitvi Sporazuma med Evropsko unijo, Evropsko skupnostjo in Švicarsko konfederacijo o pridružitvi Švicarske konfederacije k izvajanju, uporabi in razvoju schengenskega pravnega reda v imenu Evropske skupnosti (UL L 53, 27.2.2008, str. 1).

¹³ UL L 160, 18.6.2011, str. 21.

¹⁴ Sklep Sveta 2011/350/EU z dne 7. marca 2011 o sklenitvi Protokola med Evropsko unijo, Evropsko skupnostjo, Švicarsko konfederacijo in Kneževino Lihtenštajn o pristopu Kneževine Lihtenštajn k Sporazumu med Evropsko unijo, Evropsko skupnostjo in Švicarsko konfederacijo o pridružitvi Švicarske konfederacije k izvajanju, uporabi in razvoju schengenskega pravnega reda, v zvezi z odpravo kontrol na notranjih mejah in prostim gibanjem oseb, v imenu Evropske unije (UL L 160, 18.6.2011, str. 19).

¹⁵ Sklep Sveta 2002/192/ES z dne 28. februarja 2002 o prošnji Irske, da sodeluje pri izvajanju nekaterih določb schengenskega pravnega reda (UL L 64, 7.3.2002, str. 20).

(*) Izvzetje iz vizumske obveznosti se uporablja le za imetnike biometričnih potnih listov, izdanih v skladu s standardi Mednarodne organizacije za civilno letalstvo (ICAO).

Člen 2

Ta uredba začne veljati dvajseti dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v državah članicah v skladu s Pogodbama.

V Bruslju,

*Za Evropski parlament
predsednica*

*Za Svet
predsednik*